

Infrasuhdanteet 2024-2025

Infrainvestointien aallonpohja saavutettu

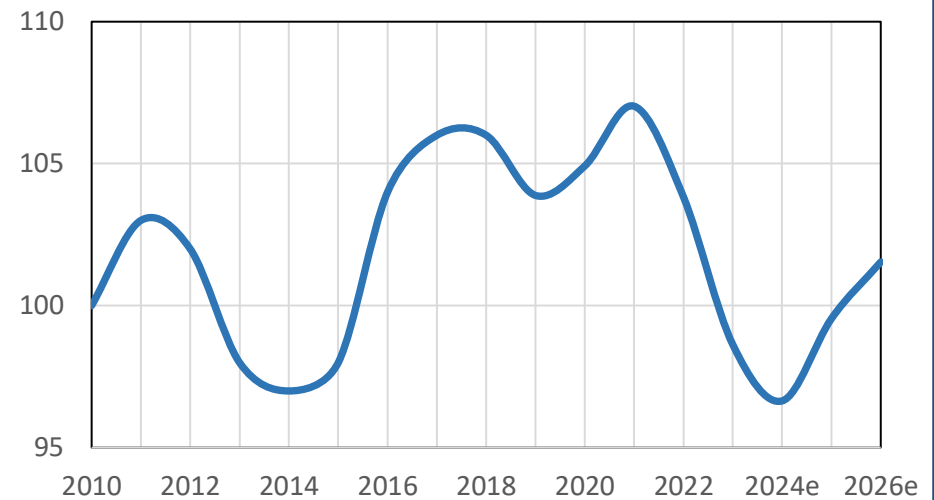
- rata- ja uudistalonrakentaminen supistuvat, 2025 käänne parempaan

Säästöpäätöksistä huolimatta Suomi velkaantuu edelleen. EU:n uusien taloussääntöjen takia sopeuttaminen tulee jatkumaan 2025-2028.

Infrarakentamisen suurimmat sektorit pysyvät ennallaan tai supistuvat. Tästä seuraa vuoden 2024 investointien 2-3 prosentin supistuminen vaikka mm. tuulivoima investoinnit sekä katujen ja alueiden esirakentaminen lisääntyvätkin.

Syinä markkinan supistumiseen vuonna 2024 ovat olleet julkisen sektorin tiukka taloustilanne, maailmantalouden epävarmuus, pankkien tiukka rahapolitiikka sekä korkojen laskun hitaus. Vuonna 2025 infrarakentaminen kasvaa arviolta 3 prosenttia.

Infrarakentamisen määrä 2010 = 100

Infrarakentamisessa uusien tuotteiden kysyntä kasvussa

Sektori	Investointien muutos 2025
Maantiet	Kasvaa
Kadut ja raitiotiet	Ennallaan
Radat	Kasvaa
Tietoliikenne	Kasvaa
Energiahuolto	Ennallaan
Vesihuolto	Supistuu lievästi
Muut väylä- ja ympäristöhankkeet	Supistuu
Kaivosten avaaminen	Kasvaa
Talonrakentamisen alueosat	Kasvaa
Kiinteistöjen ulkoalueiden hoito	Ennallaan
Infrainvestoinnit yhteensä	Kasvaa

Ajankohtaiset ilmiöt

- Valtion väylien korjausvelan purkamiseen käytetään 2024 250 milj.€, vuodelle 2025 esitetään 200 milj.€ rahoitusta. Päälystystöitä tehdään 2024 noin 4000 km ja vuonna 2025 suunnitteilla on yli 3000 km päälystys.
- Puhdas siirtymä suosii rata- ja raitiotieinvestointeja.
- Energiamurros tarkoittaa teolliseen tuulivoimaan, aurinkovoimaloiden ja energiavarastojen rakentamiseen liittyviä infrahankkeita.
- Mittavia suunnitelmia on myös merituulivoimaan ja vetytalouteen.
- Sähköisen liikenteen kasvu vilkastuttaa kaivosalalla akkumateriaalien ja harvinaisten metallien etsintää.
- Asuinkerrostalojen perustaurakoinnin pysähtyminen kurittaa edelleen myös infrarakentajia.

Suhdannekäännettä odotetaan EU alueelle 2025

Ruotsin talous oli vielä alkuvuodesta taantumassa mutta nousu on jo alkanut. BKT kasvaa 2024 vajaan prosentin. Vuonna 2025 BKT kasvu on jo 2,5 prosenttia. Ruotsin S&P luottoluokitus 2024 on AAA.

Saksan talous kasvaa vuonna 2024 IFO instituutin mukaan 0,4 prosenttia ja vuonna 2025 +1,5 prosenttia. Saksa on kuluvan vuoden aikaan alentanut BKT ennustetta ja kasvu on jumissa. Saksan S&P luottoluokitus on 2024 AAA.

USA:n talouskasvu supistuu vuonna 2024 2,5 prosenttiin ja edelleen 1,7 prosenttiin vuonna 2025. USA:n julkinen velka on yli 100 prosenttia ja viime vuosina velkakaton nostamispäätökset ovat olleet vaikeita. USA:n S&P luottoluokitus on 2024 AA+.

Maailman talouden kasvun arvioidaan olevan vuonna 2024 ja 2025 2,5-3,3 prosentin haarukassa. EU alueella talouden kehitys on selvästi heikompaa. Talouskehitys bruttokansantuotteella mitattuna jää yhteen prosenttiin vuonna 2024 ja 1,6 prosenttiin vuonna 2025. Positiivista EU:ssa on ollut viime vuoden 6,4 prosentin inflaation putoaminen 2,7 prosenttiin ja odotukset sen supistumisesta 2,2 prosenttiin vuonna 2025.

	Ruotsi	Saksa	Suomi	USA
BKT muutos 2024	0,8 %	0,4 %	-0,2 %	2,5%
BKT muutos 2025	2,5 %	1,5 %	1,7%	1,7%
Inflaatio 2024	2,0 %	2,2%	1,4%	2,9%
Inflaatio 2025	1,8 %	1,7 %	1,4%	2,0%
Julkinen velka/BKT 2024	32 %	63 %	81,7%	103%

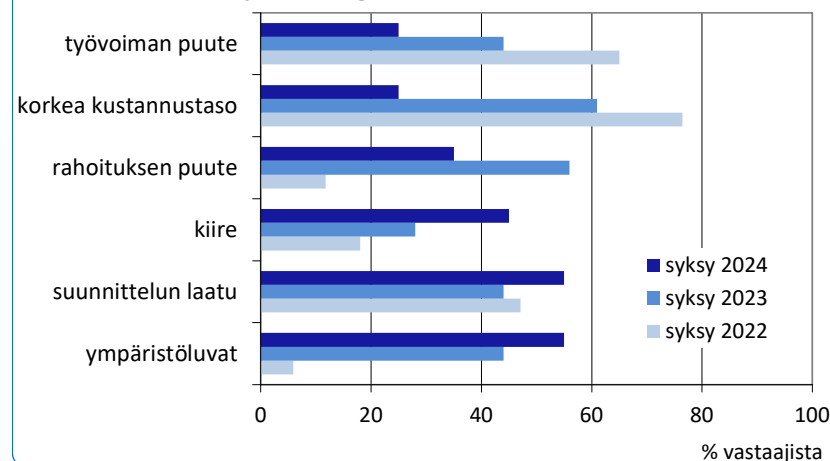
Ympäristölupaprosessit rakennuttajien ongelmana

Syksyllä 2024 rakennuttajille eniten ongelmia ovat tuottaneet pitkät ympäristölupaprosessit sekä aiempien vuosien tapaan suunnittelun laatu. Aiempien vuosien ongelma, korkea kustannustaso, on vasta sijalla viisi. Indeksiehdon käyttö sopimuksissa vuoden 2022 kevään jälkeen on auttanut. Tästä syystä toivottavaa olisi, ettei Tilastokeskus toteuttaisi suunnittelemaansa MAKU -indeksin lakkauttamista.

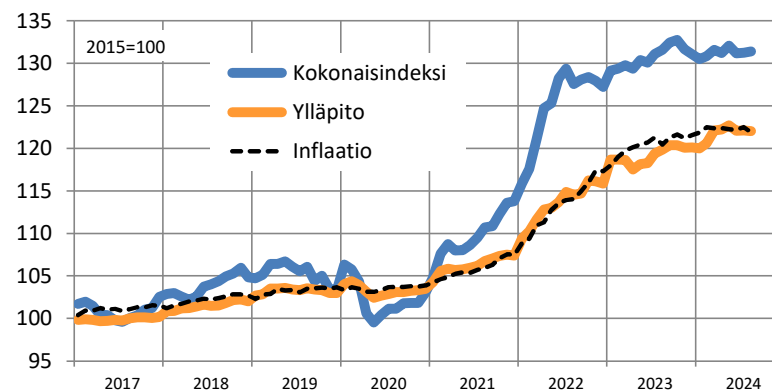
Maarakennusalan kustannukset mitattuna kokonaisindeksillä laskivat 0,1 % vuoden 2023 elokuusta vuoden 2024 elokuuhun. Ylläpidon kustannuskehitys on ollut samassa linjassa inflaation kanssa ja noussut 1,8 % vuodesta 2023.

Kustannusten vuosimuutos vaihteli osaindekseittäin maarakenteiden (+0,8 %) ja kunnallisteknisten järjestelmien (-2,2 %) välillä. Eniten nousivat ostettujen konepalvelujen kustannukset (3,4 %). Sen sijaan materiaalien hinnat laskivat merkittävästi, mm. muovituotteet (-8,9 %), sementti- ja metallituotteet (-6,0 %).

Rakennuttajien ongelmat

Maarakentamisen kustannuskehitys

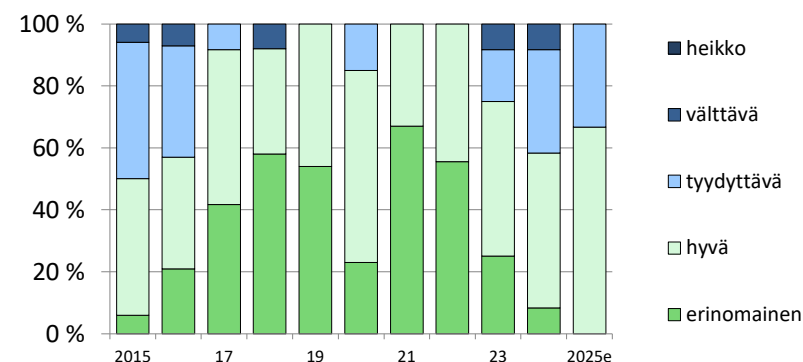
Suunnittelusektorilla palattu normaalille tasolle

SKOL suhdannekatsauksen 3/2024 mukaan infrasuunnittelun kysyntä on ollut edelleen laskussa. Ulkomainen tilauskanta ja uudet tilaukset ovat romahtaneet. Kotimaan tilauskanta on laskenut vuodessa 6,2 prosenttia mutta uudet tilaukset ovat kasvaneet prosentin verran.

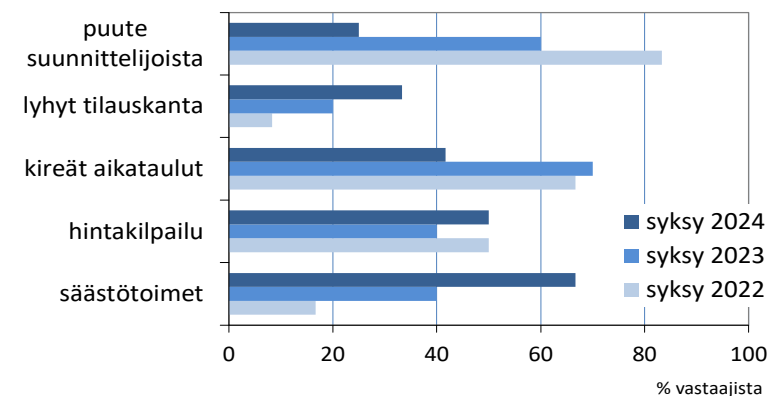
Suunnittelijat tekevät paljon yhdyskuntarakentamisen suunnittelua puitesopimuksilla. Tällä sektorilla suhdannetilanne on valoisampi kuin toimistoilla, joiden töihin kuuluvat myös talonrakentamisen suunnitelmat.

Aikaisempien vuosien ylikuumentuneesta suhdannetilanteesta on palattu infrasuunnittelussa normaaliin: nykyistä suhdannetilannetta pidetään odotusten mukaisesti hyvänä, osan vastaajista mukaan edelleen erinomaisena. Uusien tilausten kasvu antaa aiheen odottaa vuodesta 2025 vähintään tyydyttävää.

Infrasuunnittelun ja -konsultoinnin suhdannetilanne

Infrasuunnittelun ja -konsultoinnin ongelmat

Rakennuttajien säästötoimet koettelevat suunnittelusektoria

Rakennuttajista 80 prosenttia arvioi suunnittelusektorin tarjoushalukkuuden olevan syksyllä 2024 normaali. Loput vastaajista pitävät tarjoushalukkuutta jopa korkeana.

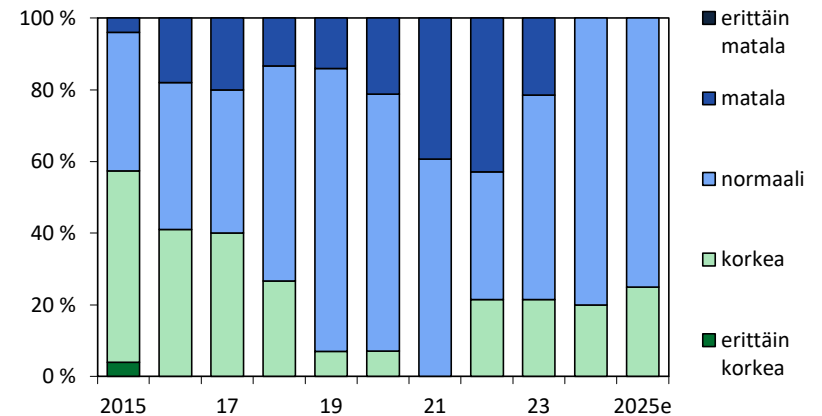
Tarjoushalukkuutta on parantanut se ettei puutetta suunnittelijoista enää ole aikaisempien vuosien tapaan ja yritysten tilauskanta on lyhyt.

Suunnittelutarjousten hintatason rakennuttajat arvioivat syksyllä 2024 korkeammaksi kuin vuonna 2023.

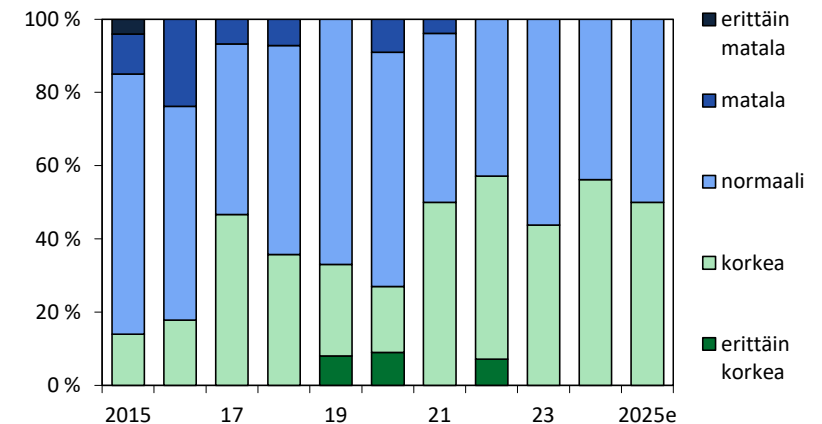
Hintatason arvioidaan pysyvän samanlaisena myös vuonna 2025. Suunnittelusektorilla tämä näkyy hintakilpailuna.

Rakennuttajien säästötoimet ovat suunnittelijoiden yleisin ongelma syksyllä 2024. Suunnittelijat arvioivat rakennuttajien resurssit riittämättömiksi määrällisesti ja osaamisen osalta. Tarjouspyyntöjen tiukkoja vaatimuksia on vaikea täyttää ja hankkeiden aikataulut elävät.

Tarjoushalukkuus - suunnittelijat

Hintataso - suunnittelijat

Infraurakoitsijoiden tarjoushalukkuus korkealla

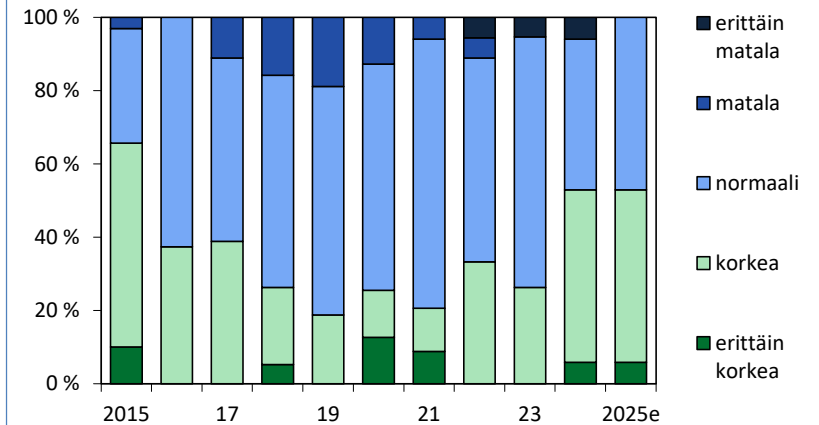
Urakoitsijoiden tilauskannan pituus oli vuonna 2020 alle neljä kuukautta. Siitä eteenpäin tilauskannan pituus on noussut vuosi vuodelta kesän 2024 yli seitsemään kuukauteen.

Urakoitsijoiden tarjoushalukkuus on kasvanut vuodesta 2023. Syksyllä 2024 lähes 60 prosenttia rakennuttajista piti urakoitsijoiden tarjoushalukkuutta vähintään korkeana, osa jopa erittäin korkeana.

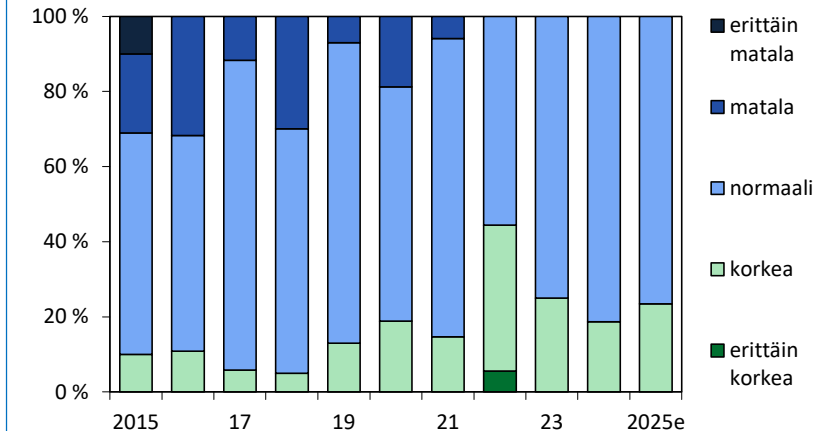
Tarjoushalukkuuden arvioidaan pysyvän samanlaisena myös vuonna 2025. Tämä vastaa EK:n urakoitsijakyselyn tuloksia, jossa markkinatilanteen arvioidaan pysyvän nykyisen kaltaisena.

Rakennuttajat ovat kokeneet tarjousten hintatason laskeneen vuodesta 2022 ja tasoittuneen normaaliksi niin kuluvana vuonna 2024 kuin tulevana vuonna 2025.

Tarjoushalukkuus rakennustöihin

Tarjousten hintataso - urakoitsijat

Infrasuhdanteet 2024-2025

Lisätietoja: ICIC Oy / Eero Nippala, puh 040 5486 174 ja Terttu Vainio.

Lähteet

Infra-alan rakennuttajien ja suunnittelijoiden henkilökohtaiset haastattelut elo-syyskuussa 2024;
VM - Rakentaminen 2024-2025 - syksy 2024 (RAKSU); Väylävirasto uutiskirje syyskuu 2024;
Valtion tulo- ja menoarvioesitys 2025; Kuntien investointisuunnitelmat; MAKU 8/2024;
EK:n suhdannebarometri 2/2024 (infrarakentaminen); SKOL suhdannekatsaus 3/2024;
BOFIT; IMF; IFO Institut; S&P Global Ratings; Konjunktur Institut; JP Morgan;
Tilastokeskuksen Maa- ja vesirakentamisen suhdannetilastot sekä julkisen talouden tilastot;
Tukes kaivostoiminta; Neste; Euroopan komissio; Valtion taloudellinen katsaus 23.9.2024

